

LİF BİTKİLERİ

Dünya Nüfus Tahminleri Raporu'na göre, dünya nüfusu 2017 yılı sonunda 7,6 milyara ulaşmıştır. Kişi başına ortalama yaklaşık altı kg'ı bulan lif tüketiminin hemen yarısını, doğal nitelikli yaklaşık üç kg ile pamuk, çok daha az miktarlarda da yün, ipek, keten ve diğer sap lifleri karşılarken, öteki yarısını da kimyasal kaynaklı (sentetik ve sellülozik) lifler oluşturmaktadır.

Son yıllarda Dünya'da en çok üretimi yapılan doğal ve yapay lifler ve miktarları:

	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM PAYI (%)
Pamuk	18.928.000	47
İpek	72.000	1.7
Yün (Yıkanmış)	1.947.000	4.8
Sentetik	15.903.000	39
Rayon-viskon	3.230.000	8
Toplam	40.080.000	

Tekstilde Kullanılan Lifler

1-Doğal Lifler		2- Yapay Lifler	
A- Organik	B- Anorganik	A- Suni	B- Sentetik
1- Bitkisel a- Tohum lifleri (pamuk) b- Sap Lifleri (keten, kenevir, rami, jüt, kenaf, urena) c- Yaprak lifleri (sisal keneviri, manila keneviri) d- Meyve lifleri (lif kabağı)	2- Hayvansal a- Yün esaslı (koyun, tiftik, tibet keçisi, alpaka, lama) b- Kıl esaslı (keçi kılı, sığır kılı) c- Salgı Esaslı (ipek)	Madensel (asbest, amyant) 1- Selüloz esaslı a- rejenere b- nitrat rayonu c- bakır rayonu d- viskoz rayonu e- ester f- asetat rayonu g- eter h- etofil 2-Protein esaslı a- hayvansal b- kazein c- bitkisel 3- Madensel esaslı - cam lifi	1-Poliamidler (nylon, perlon) 2-Polyesterler (vinyon, terylene) 3- Polivinil (derivativlire) 4- Poliolefinler 5- Poliüretanlar 6- Ötekileri

Tohum, sap, yaprak ve meyve gibi değişik bitki organları üzerinde oluşturdukları lif nedeniyle yetiştirilen veya toplanan bitkilere “LİF BİTKİLERİ” denir.

Dünyada lif için değişik bitkilerden faydalanılmakla birlikte, başta pamuk olmak üzere keten, kenevir, jüt, rami, hibüsküs, kapok ve lif kabağı gibi bitkiler en önemli bitkisel lif kaynaklarıdır.

Dünya'da değişik amaçlara yönelik lif gereksinimini karşılayabilmek için 1000'in üzerinde lif bitkisinin olduğu belirtilmektedir. Bazı bitkilerinin ekonomik önemi olmasa bile, yöresel veya bölge halkının gereksinimleri karşılamak için lifleri hâlâ kullanılmaktadır.

Dünyada bulunan lif bitkilerinden ekonomik öneme sahip olanlar arasında en önemlileri pamuk, keten, kenevir, jüt, rami, hibiskus, sisal, agaveler, abaka, lif kabağı, Hindistan cevizi, kapok vb. bitkiler sayılabilir.

En önemli lif bitkileri, lif kaynağına göre;

•Tohumlarından lif elde edilen bitkiler:

Pamuk

**•Saplarından lif elde edilen bitkiler: Keten,
kenevir, jüt, rami, hibiskus**

•Yapraklarından lif elde edilen bitkiler:

Manila ve sisal keneviri

**•Meyvelerinden lif elde edilen bitkiler: Lif
kabağı, kapok, Hindistan cevizi**

Günümüzde petrokimyasallardan naylon, akrilik ve polyester gibi sentetik liflerin üretilmeye başlamasıyla ve fiyatların daha ucuz olması nedeniyle doğal liflere olan zorunluluk azalmıştır.

Ancak sağlık açısından özellikle tekstil ve hazır giyim ürünleri için başta pamuk lifi olmak üzere doğal lifler hala önemini korumaktadır.

Jüt, rami, hibiskus vb. gibi uzun elyaflı lif bitkileri sadece tekstil sanayii için değil, ambalaj malzemesi olarak kâğıt ve karton üretimi için daha uygun olup, tercih edilmektedir.

LIFLERİN KULLANIM ALANLARI:

- tekstil,
- çuval,

- sicim, urgan,

- kâğıt,

- hasır,

- süpürge fırca

Yapay lifler hala tüketilen lifler içerisinde daha yüksek paya sahip olmasına karşın insanların doğal maddelere olan tutkularını artması ve kimyasal liflere birçok özelliğın kazandırılmaması sebebiyle pamuk lifi günden güne daha cazip hale gelmektedir.

Dünya nüfusunun hızla artması, öte yandan sanayileşen ve kalkınan toplumlarda hayat seviyesinin hızla yükselmesi, pamuk lifi tüketim ve gereksinimini arttırmıştır. Pamuk lifi kullanımı, tüm lifler içerisinde % 49'luk bir paya sahiptir.

- **Pamuk, tarım ürünleri arasında yüksek katma değer ve istihdam yaratan, tarım – sanayii bütünleşmesinde öncü rol oynayan, dünya tarım ticaretinin önemli bir üründür.**
- **Yetiştirilmesi için gereksinim duyduğu ekolojik koşulların getirdiği sınırlamalar nedeniyle dünya pamuk üretiminin % 80'i, içlerinde Türkiye'nin de bulunduğu az sayıda ülke tarafından gerçekleştirilmektedir.**

Dünyada pamuk üretim alanların en geniş olduğu ülke Hindistan`dır. Ardından sırasıyla Çin, ABD, Pakistan, Özbekistan ve Brezilya gelmektedir.

Dünyada en çok pamuk üreten ilk 7 ülke sırasıyla Çin, Hindistan, ABD, Pakistan, Brezilya, Özbekistan ve Türkiye`dir.

Avustralya ve İsrail`den sonra en yüksek verim değerlerine sahip üçüncü ülke Türkiye`dir.

Uluslararası Pamuk Danışma Kurulu verilerine göre Ekim alanı açısından 9., lif pamuk verimi bakımından 6., pamuk üretiminde 8., pamuk tüketiminde 4., pamuk ithalatı yönünden 3. ülke konumundadır (2014 verileri).

Ayrıca GDO`suz pamuk üretimi yapan ülkeler değerlendirildiğinde Türkiye, bu alanda en verimli pamuk üretimi gerçekleştiren ülkedir.

Dünya pamuk ticaretinde net dışalımçı (ithalat) ve net dışsatımcı (ihracat) ülkelerin ayrışması ilgi çekicidir.

Buna göre; Çin, Türkiye, Bangladeş, Endonezya ve Pakistan net dışalımçı ülkeler iken;

ABD, Hindistan, Özbekistan, Brezilya ve Avustralya net dışsatımcı ülkeler olarak öne çıkmaktadır.

Özellikle, ABD, Yunanistan ve İspanya gibi gelişmiş ülkeler kendi pamuk üreticilerine çok ciddi destek sağlamaktadırlar.

Bu ülkelerden ABD, 50-60 Cent/Lb (Menphis) seviyelerinde olan pamuk fiyatlarınının %45`i,

Yunanistan %110`u,

İspanya %140`ı kadar üreticisine destek vermektedir.

Öte yandan, DTÖ Anlaşmazlıkların Hali kapsamında ABD ile Brezilya arasında devam eden ve ABD tarafından pamuk üreticilerine sağlanan iç destekler ve ihracat sübvansiyonlarını konu edinen dava ABD aleyhine sonuçlanmış ve DTÖ ABD`nin Brezilya pamuk üreticilerinin zararını karşılamasına karar vermiştir.

Dava sonucu olarak iç destek ve sübvansiyonların azaltılmasının dünya pamuk fiyatlarını daha da yükseltebileceği tahmin edilmektedir.

Son yıllarda dünya pamuk üretiminin ve stoklarının gerilemesi fiyatlar üzerinde yukarı yönlü bir hareket başlatmıştır.

Pakistan ve Hindistan'daki zorlu hava koşulları ve Çin'in pamuk hasadından daha az ürün elde etmesinin ardından ise 2010 yılında dünya pamuk fiyatları, son 150 yılın en yüksek seviyesine çıkmıştır.

Üretimin artması ve ihtiyaç duyulan pamuk miktarının karşılanmasıyla, fiyatlardaki artışın da sona ermesi beklenmektedir.